

WANDELROUTE DEN BOSCH - DRONGELENS KANAAL

Groen lint tussen Paleiskwartier en Kamp Vught

Je wandelt vanaf 's Hertogenbosch langs het Drongelens Kanaal naar Kamp Vught, onder de bomen langs het water. Een extra lusje voert om zandafgravingsplas De Ijzeren Man, waarna je terugkeert naar Den Bosch (bolwerken, brouwerijen, bossche bollen) via de Vughtse Heide en de Dommel, die je oversteekt met een trekpontje.

INFORMATIE WANDELROUTE DRONGELENS KANAAL

Lengte: 14,6/20,6 km

Start/eindpunt: Station 's-Hertogenbosch.

Markering: Wandelnetwerk Het Groene Woud: groene bordjes met gele opdruk.

Horeca: 's-Hertogenbosch Paleiskwartier: o.a. Bossche Stadsbrouwerij Jongens van de Wit, Hofvijver 4, jvandew.nl. Vught: Nationaal Monument Kamp Vught, Lunettenlaan 600, nmkampvught.nl; 't Strandhuys, Boslaan 49 (bij De Ijzeren Man), ijzerenman.nl/strandhuys; Brasserie 155, Loonsebaan 155, brasserie155.nl.

P: P+R bij station 's Hertogenbosch, zijde Magistratenlaan, dagtarief ma.-vr. € 15,47, za.-zo. € 7,28. Meer mogelijkheden op parkeren-denbosch.nl/transferium.

Tip: Langs de route ligt Nationaal Monument Kamp Vught, gevangenis én museum (nmkampvught.nl).

ROUTEBSCHRIJVING WANDELROUTE DRONGELENS KANAAL

A t/m (..) verwijst naar het punt op de route waar je je bevindt > zie de ANWB-wandelgids.

[[1] t/m [...] verwijst naar een 'weetje' > zie onderaan de routebeschrijving.

LA = linksaf; RA = rechtsaf; RD = rechtdoor; ri = richting.

A/Start = Station, zijde Paleiskwartier/Brabanthallen. Met rug naar de brede stationstrap (aan weerszijden roltrap) ga RD, wegwijzer Paleiskwartier (P), langs linkerkant Leonardo da Vinciplein. Na 100 m (eerste mogelijkheid) LA, Het Rechte Pad. Einde RA en na 50 m LA, richtingwijzer Gement/Paleisbrug, trapje op, keienpad langs waterbekken **[1]**. Einde LA, water oversteken en meteen RA, langs hoge witte flat (rechterhand) en terrassen.

Vorbij glazen trappenhuis schuin links, Vijverlaan. Komt uit op fietspad langs Magistratenlaan. Sla RA. Verderop voorrangsweg oversteken (ri Vught), onder fietstunnel door. Je komt bij kp09. Volg vanaf nu wandelnetwerk: groene bordjes, gele opdruk.

B = Bij kp09 LA ri kp88, Drongelens Pad, op dijk (of graspad erlangs) langs het Drongelens Kanaal **[2]**.

Bij kp88 RD ri kp04. Bij kp04 (bij eerste brug, rechts van fietspad) RD ri kp07, nu aan rechterzijde van dijk, smal asfaltweggetje. Aan het einde, in bocht naar rechts, staat kp07.

C = Bij kp07 RD ri kp47, tussen betonblokken door. Alsmar RD, bospad. Na 1 km bij kp47 LA ri kp15, via trapje, dijk op en Lunettenbrug over. Bij kp15 RD ri kp16, asfaltweg langs Nationaal Monument Kamp Vught **[3]**. RD langs infobord Zerlegebetrieb en je komt bij kp16. Verderop rechts is de ingang van Nationaal Monument Kamp Vught.

D = Bij kp16 schuin links ri kp17, grindpad richting Vughtse Heide. Langs water (Lunetten, **[4]**) met fusilladeplaats. Let goed op de gele pijlen.

Volgende fusilladeplaats (Y-splitsing) rechts aanhouden, gele pijl. Einde pad LA, gele pijl, nu links van het water. Einde pad (vijfsprong) rechts aanhouden en na 30 m RA, gele pijl. Volg dit hoofdpad dicht langs het water. Op kruising van brede bospaden onder hoge dennen RD, lage pad, gele pijl. Op zevensprong van paden staat kp17.

E = Bij kp17 kun je de route eventueel verlengen met een extra lus (6 km) rond recreatieplas de IJzeren Man (**[5]** met horeca 't Strandhuys). Ga dan bij kp17 RD ri kp18, bospad naar IJzeren Man. In flauwe bocht naar links dicht bij fietspad: sla schuin RA, volg gele pijlen. Verderop, overzijde voorrangsweg (klinkers) kom je bij kp18. Volg pijlen naar kp31, kp29, kp19, kp18 en terug naar kp17. Bij kp17 RA ri kp50 en pak de hoofdroute weer op.

Hoofdroute: bij kp17 volg ri kp50, het brede bospad in. Volg markeringen. Na 330 m LA fietspad op. Na 150 m kom je bij kp50 (bij zebra, tegenover Brasserie 155).

F = Bij kp50 RD, volg kp05: na 20 m LA, breed zandpad het bos in. Na bijna 200 m, op vage versprongen kruising, RA. Volg alsmear de gele pijlen, min of meer in dezelfde richting. Negeer afslagen met andere markering. Je komt na 850 m uit bij kp05.

G = Bij kp05 LA ri kp06. Volg gele pijlen, op drie kruisingen RD, negeer afslagen. Op open veld (rechts grasveld, links in verte zandbedding) RD. Na 70 m bij Y-splitsing links aanhouden (paal staat rechts). Volg de gele pijlen. Je komt bij kp06. Ga RD ri kp03. Na 70 m kom je uit bij het Drongelens kanaal.

H = Sla RA, jaagpad langs kanaal. Na ruim 1 km, bij de Kampdijkbrug, RA. Bij kp03 (na 30 m op de kruising) volg kp02, RD Vught in, Kampdijklaan. Op kruising Postweg/Juliana van Stolberglaan RD. Bij kp02 RD ri kp01.

Op tweede kruising (rode klinkers) LA spoor over. Einde RD, Bosscheweg oversteken. Na 70 m LA langs parkeerplaats/flat. Volg pijl, via parkeerplaats, dan pad achter slagboom langs. Bij kp01 LA ri kp80, Vught uit, onder de weg door, via brug de Dommel over. Aan overzijde Dommel staat kp80.

i = Bij kp80 LA ri kp52, jaagpad langs de Dommel. Je passeert metalen paaltjes met opschrift Verboden Kring **[6]**.

Na 1,7 km, in bocht naar rechts, neem voetveer de Moerasdraak (zelf draaien) naar overzijde Dommel. Bij kp52 volg kp79, via loopbrug onder weg door. Via stalen brug de wal op en LA, langs fietspad. Verderop stenen brug over de Dommel. Overzijde staat kp79.

J = Bij kp79 volg kp85, via de stoplichten de Vlijmenseweg over. Overzijde RA en na 15 m via naastliggende zebra terug het kruispunt (Koningsweg) over. Bij zwarte richtingwijzer op de stoep volg LA richting Centraal Station, maar dan via paadje rechts van de heg, dicht langs de Dommel. Na 500 m RA, brug over en LA, gele pijl. Je passeert gebouw Mariënborg (voorheen een klooster, nu Campus Mariënborg met bedrijven en appartementen), Brasserie Bolwerk (voormalige stadspoort met terras aan het water), de St. Jansstraat (doorsteek naar oude centrum Den Bosch).

Op kruising na Brasserie Bolwerk (met kp85) LA brug over. Na 150 m passeer je Bossche Bollenbakker Jan de Groot **[7]**, vervolg RD naar station. Via het stationsgebouw naar startpunt aan andere zijde station.

Laatste herziening mei 2022.

WEETJES WANDELROUTE DEN BOSCH - DRONGELENS KANAAL

[1] Paleiskwartier: staal, glas en beton

De start van de route voert door een cool decor van glanzend staal, glas en beton. Daaruit is het hypermoderne Paleiskwartier opgetrokken. Een strak steegje voert tussen de futuristisch gevormde flats door. Vanuit een waterbassin - tevens zonneboiler - kabbelt het water richting boulevard met terrassen en stadsbrouwerij De Jongens van de Wit.

[2] 4,5 miljard liter water

Een fietstunneltje door en de stad vervaagt. De horizon wordt langzaam groen. Van bomen, van weilanden en van het Drongelens Kanaal. Het kanaal is opgewaardeerd tot een natuurlint van tien kilometer lang en honderd meter breed. De dijk erlangs vormt de scheiding tussen het kanaal en het Bossche Broek, een waterbergingsgebied van 1050 voetbalvelden groot. Het vangt extreem hoogwater op als de rivieren de Dieze, de Dommel en de Aa het niet meer aankunnen. Als dat gebeurt - de berekening is eens in de 150 jaar - kan het bekken 4,5 miljoen kubieke meter water bergen. Dat zijn 4,5 miljard literflessen water.

[3] Nationaal Monument Kamp Vught

Nationaal Monument Kamp Vught (nmkampvught.nl) is een voormalig concentratiekamp uit de Tweede Wereldoorlog. In Konzentrationslager Herzogenbusch, zoals het heette, waren de omstandigheden miserabel. De Joodse gevangenen werden uitgehongerd en afgebeeld. Van de 31.000 gevangenen zijn er ruim 15.000 gedeporteerd naar vernietigingskamp Sobibor, onder wie 1269 kinderen.

[4] Vermomd als vennen

Op de Vughtse Heide liggen de lunetten, de laatste resten van de aarden verdedigingswerken rond Den Bosch. Ze zijn gebouwd in de vorm van een halve maan en worden omringd door een gracht. Langs het pad liggen drie lunetten, vermomd als gitzwarte bosvennen. Een bordje langs de oever meldt 'Fusilladeplaats'. Bij Lunet II zijn in 1944, vlak voor de ontruiming van Kamp Vught, nog honderden gevangenen om het leven gebracht.

[5] IJzeren Man

In de zomer is dit ondiepe bosmeer een hotspot voor wie verkoeling zoekt. Het is geen natuurlijk meer, maar uitgebaggerd door stoombaggermolen de IJzeren Man. Het zand is gebruikt voor de aanleg van een brug en de verbouwingen in de stad.

[6] Verboden kringen

Je passeert metalen paaltjes met het raadselachtige opschrift 'Verboden Kring' en een afstand van 300, 600 of 1000 m tot een bastion. Deze 'verboden kringen' zijn bij wet bepaalde gebieden die rond vesting 's-Hertogenbosch open moesten blijven als vrij schootsveld, zodat de stad goed verdedigd kon worden. Deze Kringenwet (1814) kon je verplichten je boerderij, huis, stal, schuur, tuin of boomgaard af te breken als die op minder

dan bijvoorbeeld 600 roeden (6 kilometer) van de vesting lag. In 1963 is de Kringenwet afgeschaft.

[7] De enige echte Bossche Bol

Een Bossche bol of sjekladebol (chocoladebol) is een gebakje van soezenbeslag, gedoopt in gesmolten pure chocolade en daarna gevuld met slagroom. Er is ook een versie met dubbele doorsnede, de 'reuzenbol'. Bossche bollen lijken op moorkoppen, maar ze zijn kleiner en meestal niet geglaazuurd. Moorkoppen hebben een toef slagroom bovenop, de Bossche bollen niet.